

**REVIZIJSKO POROČILO O PRAVILNOSTI OBRAČUNAVANJA
PLAČ ČLANOV UPRAVE DRUŽBE ZA AVTOCESTE
V REPUBLIKI SLOVENIJI, D. D., CELJE
ZA LETO 2005**

*Bedimo
nad potmi
javnega
denarja*

POSŁANSTVO

Računsko sodišče pravočasno in objektivno obvešča javnosti o pomembnih odkritjih revizij poslovanja državnih organov in drugih uporabnikov javnih sredstev ter svetuje, kako naj državni organi in drugi porabniki javnih sredstev izboljšajo svoje finančno poslovanje.

**REVIZIJSKO POROČILO O PRAVILNOSTI OBRAČUNAVANJA
PLAČ ČLANOV UPRAVE DRUŽBE ZA AVTOCESTE
V REPUBLIKI SLOVENIJI, D. D., CELJE
ZA LETO 2005**

Številka: 1208-3/2006-20

Ljubljana, 22. decembra 2006

Računsko sodišče je revidiralo plače članov uprave Družbe za avtoceste v Republiki Sloveniji, d. d., Celje (v nadaljevanju: DARS) za leto 2005. DARS je za leto 2005 članom uprave obračunala plačo v znesku 70.768.843 tolarjev, bonitete v znesku 4.796.025 tolarjev, povračila stroškov v zvezi z delom v znesku 2.881.397 tolarjev in regres za letni dopust v znesku 573.000 tolarjev.

Cilj revizije je izrek mnenja o pravilnosti določanja, obračunavanja in izplačevanja plač, drugih prejemkov, bonitet, povračil stroškov v zvezi z delom in regresa za letni dopust članov uprave.

Računsko sodišče je o pravilnosti poslovanja DARS pri določanju, obračunavanju in izplačevanju plač, drugih prejemkov, bonitet, povračil stroškov v zvezi z delom in regresa za letni dopust članom uprave DARS za leto 2005 izreklo *mnenje s pridržkom*. Na izrek mnenja so vplivale naslednje nepravilnosti:

- izplačilo božičnice članom uprave je v neskladju s pogodbami o zaposlitvi; vrednost nepravilnosti je ocenjena na 221.667 tolarjev;
- izplačilo nadomestila za ločeno življenje članu uprave je v neskladju z Zakonom o višini povračil stroškov v zvezi z delom in nekaterih drugih prejemkov; vrednost nepravilnosti je 40.124 tolarjev;
- izplačilo regresa za prehrano članom uprave je v neskladju z Zakonom o višini povračil stroškov v zvezi z delom in nekaterih drugih prejemkov; vrednost nepravilnosti je ocenjena na 255.423 tolarjev.

Računsko sodišče je od DARS zahtevalo predložitev *odzivnega poročila*, v katerem mora v roku 90 dni predložiti dokazilo, da:

- je delavski direktor vrnil DARS v neskladju s pogodbo o zaposlitvi izplačano božičnico;
- je član uprave vrnil DARS preveč izplačano nadomestilo za ločeno življenje;
- so člani uprave vrnil DARS preveč izplačan regres za prehrano.

DARS je nekatere ugotovljene nepravilnosti odpravila oziroma sprejela ustrezne popravilne ukrepe delno že med revizijskim postopkom.

KAZALO

1. UVOD	7
1.1 OBRAZLOŽITEV REVIZIJE.....	7
1.2 PREDSTAVITEV DARS	7
2. UGOTOVITVE	10
2.1 IMENOVANJE IN PREJEMKI ČLANOV UPRAVE.....	10
2.1.1 Imenovanje članov uprave	10
2.1.2 Določanje, obračunavanje in izplačevanje plač.....	11
2.1.2.1 Osnovna plača in dodatek za delovno dobo	11
2.1.2.2 Del plače za delovno uspešnost	12
2.1.2.3 Del plače za poslovno uspešnost	12
2.1.3 Določanje in obračunavanje bonitet.....	14
2.1.3.1 Boniteta za uporabo mobilnega telefona	14
2.1.3.2 Boniteta za plačilo nezgodnega zavarovanja	14
2.1.3.3 Boniteta za uporabo službenega vozila za privatne namene.....	14
2.1.3.4 Boniteta za plačilo cestnin	15
2.1.3.5 Boniteta za ločeno življenje.....	15
2.1.4 Povračila stroškov v zvezi z delom.....	16
2.1.5 Regres za letni dopust	16
3. MNENJE	17
4. ZAHTEVA ZA PREDLOŽITEV ODZIVNEGA POROČILA	18

1. UVOD

Revizijo pravilnosti obračunavanja plač članov uprave Družbe za avtoceste v Republiki Sloveniji, d. d., Celje, Ulica XIV. divizije 4, Celje za leto 2005 smo izvedli na podlagi Zakona o računskem sodišču (v nadaljevanju: ZRacS-1)¹ in programa za izvrševanje revizijske pristojnosti računskega sodišča v letu 2006. Sklep o izvedbi revizije² je bil izdan 31. 1. 2006.

1.1 Obrazložitev revizije

Predmet revizije je ugotavljanje pravilnosti obračunavanja plač članov uprave DARS (v nadaljevanju: člani uprave) za leto 2005. Cilj revizije je izrek mnenja o pravilnosti določanja, obračunavanja in izplačevanja plač, drugih prejemkov, bonitet, povračil stroškov v zvezi z delom in regresa za letni dopust članov uprave.

Ta revizija je del prečne revizije pravilnosti obračunavanja plač direktorjev v desetih javnih podjetjih, članov uprave v treh gospodarskih družbah, v katerih ima Republika Slovenija večinski poslovni delež, in direktorjev v dveh gospodarskih družbah, ki opravljata gospodarsko javno službo, za leto 2005.

Revizija pravilnosti obračunavanja plač članov uprave je obsegala preizkušanje skladnosti določanja, obračunavanja in izplačevanja plač, drugih prejemkov, bonitet, povračil stroškov v zvezi z delom in regresa za letni dopust članov uprave s predpisi, internimi akti in pogodbenimi določili.

Preveritve smo opravili s preizkušanjem podatkov, uporabljali pa smo tudi analitične metode.

Pri oblikovanju mnenja smo upoštevali odgovornost pristojnih organov DARS za določanje, obračunavanje in izplačevanje plač, drugih prejemkov, bonitet, povračil stroškov v zvezi z delom in regresa za letni dopust članov uprave za leto 2005.

1.2 Predstavitev DARS

DARS je vpisana v sodni register pri Okrožnem sodišču v Celju dne 7. 12. 1993 pod vložno številko 10615800. Njena ustanoviteljica in edina delničarka je Republika Slovenija, ki jo zastopa Vlada Republike Slovenije. Osnovni kapital družbe znaša 51.000 tisoč tolarjev in je razdeljen na 5.100 navadnih neprenosljivih

¹ Uradni list RS, št. 11/01.

² Št. 1208-3/2006-3.

imenskih delnic z nominalno vrednostjo 10 tisoč tolarjev. V skladu z Zakonom o spremembah in dopolnitvah Zakona o družbi za avtoceste v Republiki Sloveniji³ se je javnemu podjetju Družbi za avtoceste v Republiki Sloveniji, d. d. pripojilo javno podjetje Podjetje za vzdrževanje avtocest, d. o. o. S 1. 1. 2004 je DARS prenehal status javnega podjetja.

DARS v skladu z Zakonom o družbi za avtoceste v Republiki Sloveniji⁴ (v nadaljevanju: ZDARS) in v skladu s Pogodbo o izvajanju naročila za opravljanje nalog v zvezi z izgradnjo in obnavljanjem avtocest ter finančnim inženiringom in drugih povezanih nalog po Nacionalnem programu izgradnje avtocest v Republiki Sloveniji⁵ (v nadaljevanju: agentska pogodba) ter aneksom številka 1 k agentski pogodbi⁶ opravlja naloge v zvezi z gradnjo in obnavljanjem avtocest ter finančnim inženiringom.

DARS v skladu z ZDARS in Koncesijsko pogodbo za upravljanje in vzdrževanje avtocest v Republiki Sloveniji⁷ (v nadaljevanju: koncesijska pogodba) upravlja in vzdržuje avtoceste. DARS v skladu z ZDARS upravlja in vzdržuje avtoceste, ki jih zgradi v svojem imenu in za račun države. Vzdrževanje javnih cest je obvezna gospodarska javna služba, ki jo na podlagi koncesijske pogodbe izvaja DARS, in obsega:

- vzdrževalna dela za ohranjanje javnih cest v dobrem stanju, za zagotavljanje prometne varnosti in prevoznosti javnih cest, nadzor nad stanjem javnih cest in njihovega varovalnega pasu ter vzpostavitev prevoznosti cest ob naravnih in drugih nesrečah (redno vzdrževanje javnih cest) in
- organiziranje vzdrževalnih del, ki se na javnih cestah opravljajo v mejah cestnega sveta in v daljših časovnih obdobjih zaradi izboljševanja in obnavljanja njihovih prometnih in varnostnih lastnosti (obnavljanje javnih cest).

V skladu s Statutom Družbe za avtoceste v Republiki Sloveniji, d. d.⁸ (v nadaljevanju: Statut) ima uprava dva člana, in sicer predsednika in člana uprave. Kadar uprava odloča o kadrovskih in socialnih vprašanjih zaposlenih, nastopa delavski direktor kot tretji član uprave. Člane uprave imenuje in razrešuje nadzorni svet družbe za dobo petih let. Člani uprave imajo v DARS sklenjeno delovno razmerje. Medsebojne pravice in obveznosti med članom uprave in DARS se podrobneje določijo s pogodbo, ki jo v imenu DARS na podlagi sklepa nadzornega sveta sklene predsednik nadzornega sveta. V prehodnih in končnih določbah Statuta je določeno, da člani uprave javnega podjetja DARS, ki je bil pravni prednik DARS, opravljajo kot tričlanska uprava naloge uprave do poteka mandata, ki so ga prejeli pri imenovanju v upravo pravnega prednika DARS. Delavski direktor nastopa do poteka njihovega mandata pri obravnavi kadrovskih in socialnih vprašanj zaposlenih kot četrti član uprave.

V skladu s spremembami Statuta⁹ ima uprava do pet članov. Člane uprave imenuje Vlada Republike Slovenije za dobo petih let. Vsi člani uprave so v delovnem razmerju v DARS. Medsebojne pravice in obveznosti med članom uprave in DARS se podrobneje določijo s pogodbo, ki jo v imenu DARS na podlagi sklepa nadzornega sveta sklene predsednik nadzornega sveta.

³ Uradni list RS, št. 126/03.

⁴ Uradni list RS, št. 20/04.

⁵ Podpisana med DARS in Republiko Slovenijo dne 29. 4. 2004.

⁶ Z dne 28. 7. 2004.

⁷ Podpisana med DARS in Republiko Slovenijo dne 29. 4. 2004.

⁸ Notarski zapis, opr. št. SV 1101/03 z dne 29. 12. 2003.

⁹ Sprejet na seji Vlade Republike Slovenije z dne 25. 7. 2005.

Pogodbe o zaposlitvi in anekse k pogodbam o zaposlitvi je v letih 2001 in 2004 s člani uprave v imenu delodajalca sklenil takratni predsednik nadzornega sveta DARS Peter Tevž. Pogodbe o zaposlitvi je v letu 2005 s člani uprave v imenu delodajalca sklenil sedanji predsednik nadzornega sveta DARS Franc Slak.

V letu 2005 sta bila odgovorni osebi Jožef Zimšek, namestnik predsednika uprave DARS od 29. 12. 2003, in Rajko Siročič, predsednik uprave DARS od 6. 10. 2005. Med izvajanjem revizije je bil odgovorna oseba Rajko Siročič, predsednik uprave DARS.

2. UGOTOVITVE

2.1 Imenovanje in prejemki članov uprave

2.1.1 Imenovanje članov uprave

Namestnika predsednika uprave DARS (v nadaljevanju: namestnik predsednika uprave) je imenovala Vlada Republike Slovenije (v nadaljevanju: vlada) za mandatno dobo štirih let¹⁰. Pogodba o zaposlitvi z namestnikom predsednika uprave je bila sklenjena za obdobje od 15. 11. 2001 do 14. 11. 2005. K pogodbi o zaposlitvi sta bila sklenjena dva aneksa¹¹, prvi se je uporabljal od 8. 4. 2004 in je spreminjal določbo v pogodbi o zaposlitvi, ki se nanaša na določanje osnovne plače in poslovne uspešnosti, drugi pa se je uporabljal od 1. 4. 2005 in je spreminjal le dan izplačila plače.

Člana uprave DARS (v nadaljevanju: član uprave) je imenovala vlada za mandatno dobo štirih let¹². Pogodba o zaposlitvi s članom uprave je bila sklenjena za obdobje od 15. 11. 2001 do 14. 11. 2005. K pogodbi o zaposlitvi sta bila sklenjena dva aneksa¹³, prvi se je uporabljal od 8. 4. 2004 in je spreminjal določbo v pogodbi o zaposlitvi, ki se nanaša na določanje osnovne plače in poslovne uspešnosti, drugi pa se je uporabljal od 1. 4. 2005 in je spreminjal le dan izplačila plače. Vlada je z odločbo imenovala člana uprave¹⁴ za vršilca dolžnosti namestnika predsednika uprave DARS, in sicer od dne 14. 11. 2005 do imenovanja novega namestnika predsednika uprave oziroma največ do 31. 3. 2006. Pogodba o zaposlitvi je bila sklenjena za obdobje od 15. 11. 2005 do 31. 3. 2006.

Delavskega direktorja DARS (v nadaljevanju: delavski direktor) je na predlog sveta delavcev imenoval nadzorni svet DARS¹⁵ za mandatno dobo petih let. Pogodbo o zaposlitvi z delavskim direktorjem je sklenil predsednik nadzornega sveta DARS za obdobje od 28. 5. 2004 do 27. 5. 2009.

Predsednika uprave DARS (v nadaljevanju: predsednik uprave) je imenovala vlada za mandatno dobo petih let¹⁶. Pogodba o zaposlitvi s predsednikom uprave je bila sklenjena za obdobje od 6. 10. 2005 do 5. 10. 2010.

¹⁰ Odločba vlade št. 118-125/2001 z dne 22. 11. 2001.

¹¹ Dne 17. 8. 2004 in 29. 3. 2005.

¹² Odločba vlade št. 118-126/2001 z dne 22. 11. 2001.

¹³ Dne 17. 8. 2004 in 29. 3. 2005.

¹⁴ Odločba vlade št. 01411-4/2005/2 z dne 10. 11. 2005.

¹⁵ Sklep nadzornega sveta DARS z dne 28. 5. 2004.

¹⁶ Odločba vlade št. 0100-3/2005/151 z dne 6. 10. 2005.

2.1.2 Določanje, obračunavanje in izplačevanje plač

Plače direktorjev oziroma članov uprav družb, v katerih imajo Republika Slovenija ali občine večinski poslovni delež, niso zakonsko omejene. Prvi odstavek 253. člena Zakona o gospodarskih družbah¹⁷ (v nadaljevanju: ZGD) nalaga nadzornemu svetu, da mora pri določitvi celotnih prejemkov posameznega člana uprave (plača, udeležba pri dobičku, povračila stroškov, zavarovalne premije, provizije, druga dodatna plačila) poskrbeti za to, da so vsi prejemki direktorja oziroma članov uprave v ustreznem sorazmerju z nalogami direktorja oziroma članov uprave in s finančnim stanjem podjetja.

Vlada Republike Slovenije je sprejela Sklep o priporočilih predstavnikom Republike Slovenije v nadzornih svetih gospodarskih družb, katerih večinska lastnica je Republika Slovenija, pri sklepanju pogodb o zaposlitvi direktorjev¹⁸ (v nadaljevanju: sklep Vlade RS o priporočilih). Sklep Vlade RS o priporočilih ni pravno zavezujoč.

V 3. členu sklepa Vlade RS o priporočilih je osnovna plača določena v višini aritmetične sredine povprečne plače v Republiki Sloveniji, izplačane v preteklem letu, in povprečne plače v dejavnosti, izplačane v predpreteklem mesecu, pomnožene z mnogokratnikom glede na velikost družbe¹⁹.

Plača je v skladu z drugim odstavkom 126. člena Zakona o delovnih razmerjih²⁰ sestavljena iz osnovne plače, dela plače za delovno uspešnost in dodatkov. Sestavni del plače je tudi plačilo za poslovno uspešnost, če je tako dogovorjeno s kolektivno pogodbo ali pogodbo o zaposlitvi.

DARS je za leto 2005 članom uprave obračunala plačo v znesku 70.768.843 tolarjev.

2.1.2.1 Osnovna plača in dodatek za delovno dobo

V aneksu številka 1 k pogodbama o zaposlitvi z namestnikom predsednika uprave in s članom uprave je določena osnovna plača v višini petkratnika aritmetične sredine povprečne plače v Republiki Sloveniji, izplačane v preteklem letu, in 40 odstotkov povprečne plače dejavnosti 74.204 – drugo projektiranje in tehnično svetovanje, ter 10 odstotkov povprečne plače dejavnosti 63.210 – druge pomožne dejavnosti v kopenskem prometu (obratovanje avtocest) v Republiki Sloveniji, izplačane v predpreteklem mesecu.

V drugi pogodbi o zaposlitvi s članom uprave je določena osnovna plača v višini 5,4-kratnika aritmetične sredine povprečne plače v Republiki Sloveniji, izplačane v preteklem letu, in povprečne plače dejavnosti 74.203 – arhitekturno in gradbeno projektiranje in z njim povezano tehnično svetovanje, izplačane v predpreteklem mesecu.

V pogodbi o zaposlitvi z delavskim direktorjem je od 28. 5. 2004 določena osnovna plača delavskega direktorja v znesku 940.269 tolarjev.

¹⁷ Uradni list RS, št. 15/05.

¹⁸ 70. seja Vlade RS z dne 16. 7. 1998 in 70. seja Vlade RS z dne 11. 4. 2002.

¹⁹ Za majhne družbe se upošteva mnogokratnik 3, za srednje družbe mnogokratnik 4, za velike pa mnogokratnik 5.

²⁰ Uradni list RS, št. 42/02.

V pogodbi o zaposlitvi s predsednikom uprave je določena osnovna plača v višini šestkratnika aritmetične sredine povprečne plače v Republiki Sloveniji, izplačane v preteklem letu, in povprečne plače dejavnosti 74.203 – arhitekturno in gradbeno projektiranje in z njim povezano tehnično svetovanje, izplačane v predpreteklem mesecu.

V pogodbah o zaposlitvi z vsemi člani uprave je določeno, da se članom uprave osnovna plača poveča za dodatek za delovno dobo v višini 0,5 odstotka za vsako dopolnjeno leto delovne dobe.

Izplačilo osnovnih plač in dodatkov za delovno dobo je bilo v vseh pomembnih pogledih pravilno.

2.1.2.2 Del plače za delovno uspešnost

Člani uprave v pogodbah o zaposlitvi nimajo določenega dela plače za delovno uspešnost in ga v letu 2005 tudi niso prejeli.

2.1.2.3 Del plače za poslovno uspešnost

Del plače za poslovno uspešnost je v pogodbah o zaposlitvi s člani uprave določen kot nagrada za uspešnost poslovanja. Člani uprave razen delavskega direktorja imajo v pogodbah o zaposlitvi oziroma aneksih k pogodbam o zaposlitvi določeno, da jim pripada nagrada za uspešnost poslovanja, če v letu, za katerega se izplačuje nagrada, DARS v celoti izpolni prevzete naloge po agentski in koncesijski pogodbi, vse v skladu z letnim poslovnim načrtom DARS. Po tem se šteje, da je delojemalec s svojim delom dosegel uspešne rezultate in je objektivno izpolnjevanje programa dela merilo za njegovo delovno uspešnost. V takšnem primeru se ob koncu poslovnega leta po sprejemu zaključnega računa na predlog uprave, po predhodnem mnenju nadzornega sveta, izplača članu uprave letna nagrada za uspešnost poslovanja v višini 15 odstotkov letnih prejemkov člana uprave iz plač.

Delavski direktor ima v pogodbi o zaposlitvi določeno, da se delodajalec obvezuje izplačati delavcu plačo za poslovno uspešnost, če ta bistveno presega pričakovane delovne rezultate ali je nadpovprečno delovno obremenjen, v višini, kot jo določi delodajalec v skladu s kriteriji internega akta, in sicer največ do 100 odstotkov ene dvanajstine letne mase njegove plače.

2.1.2.3.1 Plača za poslovno uspešnost v obliki letne nagrade

Plača za poslovno uspešnost je bila članom uprave²¹ izplačana junija 2005 in je bila razen delavskemu direktorju izplačana na podlagi sklepa²² nadzornega sveta DARS. Nadzorni svet DARS je po razpravi o poslovnih izidih za leto 2004 in letnem poročilu DARS sklenil, da se članom uprave DARS izplača plača za poslovno uspešnost v višini do 15 odstotkov letnih prejemkov v letu 2004, kot določa 3. člen aneksa k pogodbi o zaposlitvi članov uprave, kar znaša v skupnem bruto znesku 8.114.611 tolarjev, skupaj z davkom na izplačane plače znaša 10.622.025 tolarjev za vse člane uprave.

Delavskemu direktorju je bila junija 2005 obračunana plača za poslovno uspešnost v znesku 695.810 tolarjev oziroma v višini 100 odstotkov njegove povprečne plače v letu 2004. Plača za poslovno uspešnost je bila delavskemu direktorju obračunana na podlagi sklepa²³ uprave DARS, v katerem je določeno, da se delavskemu direktorju izplača delovna uspešnost za leto 2004 v višini 100 odstotkov ene dvanajstine letne mase njegove plače. S sklepom uprave se je seznanil nadzorni svet DARS²⁴. Izplačilo dela plače za poslovno uspešnost v letne nagrade je bilo v vseh pomembnih pogledih pravilno.

2.1.2.3.2 Plača za poslovno uspešnost v obliki božičnice

Uprava DARS je sprejela sklep²⁵, ki določa, da se izplača vsem zaposlenim božičnica v znesku 70.000 tolarjev bruto na delavca. Božičnica se izplača v sorazmerju s trajanjem zaposlitve v DARS v letu 2005.

DARS je članom uprave na podlagi sklepa uprave decembra 2005 obračunala božičnico v skupnem znesku 221.667 tolarjev. V pogodbah o zaposlitvi s člani uprave ni navedene določbe, da bi bili člani uprave upravičeni do božičnice, zato je bilo navedeno izplačilo v neskladju s sklenjenimi pogodbami o zaposlitvi. Poleg tega pa o izplačilu božičnice članom uprave ni odločal nadzorni svet DARS na podlagi 253. člena ZGD.

Ukrep DARS

Član uprave je s plačilnim nalogom dne 25. 10. 2006 plačal DARS 70.000 tolarjev. DARS je predsedniku uprave znižala plačo za oktober 2006 za 11.667 tolarjev, namestniku predsednika uprave pa je znižala plačo za oktober 2006 za 70.000 tolarjev.

²¹ Plača za poslovno uspešnost je bila obračunana tudi predsedniku uprave DARS v letu 2004, ki mu je na podlagi sklepa vlade št. 127-24/2004-1 z dne 3. 12. 2004 z dnem imenovanja za ministra za promet prenehala funkcija predsednika uprave DARS.

²² 13. redna seja nadzornega sveta družbe DARS z dne 22. 6. 2005.

²³ 77. seja uprave DARS z dne 21. 6. 2005.

²⁴ 13. seja nadzornega sveta DARS z dne 22. 6. 2005.

²⁵ 102. seja uprave DARS z dne 13. 12. 2005.

2.1.3 Določanje in obračunavanje bonitet

2.1.3.1 Boniteta za uporabo mobilnega telefona

V pogodbah o zaposlitvi s člani uprave razen z delavskim direktorjem je določeno, da delodajalec zagotavlja prenosni računalnik in računalnik na domu ter telefon (vključno z mobilnim telefonom) ter telekomunikacijsko povezavo med delovnim mestom in domom v skladu z akti DARS. Namestniku predsednika uprave in članu uprave je bila obračunana boniteta za uporabo mobilnega telefona od januarja do vključno novembra 2005, predsedniku uprave pa je bila novembra 2005 obračunana boniteta za uporabo mobilnega telefona v skupnem znesku 69.000 tolarjev. Obračun bonitet za uporabo mobilnega telefona je bil v vseh pomembnih pogledih pravilen.

2.1.3.2 Boniteta za plačilo nezgodnega zavarovanja

V pogodbi o zaposlitvi s člani uprave je določeno, da so upravičeni do nezgodnega zavarovanja in dodatnega zdravstvenega zavarovanja. DARS je v letu 2005 za člane uprave plačala in obračunala boniteto za zavarovalne premije v znesku 202.767 tolarjev. Obračun bonitet za nezgodno zavarovanje je bil v vseh pomembnih pogledih pravilen.

2.1.3.3 Boniteta za uporabo službenega vozila za privatne namene

DARS je članom uprave razen delavskemu direktorju za leto 2005 obračunala boniteto za uporabo službenega vozila za privatne namene v znesku 2.116.288 tolarjev. V pogodbi o zaposlitvi s predsednikom uprave, namestnikom predsednika uprave in v obeh pogodbah o zaposlitvi s članom uprave je določeno, da delodajalec na podlagi smiselne uporabe Uredbe o uporabi službenih vozil v organih državne uprave²⁶ zaradi posebne narave dela delojemalcu zagotavlja na stroške delodajalca pravico do uporabe službenega vozila višjega srednjega razreda za službene in zasebne namene ob povračilu stroškov v višini, ki jo določajo predpisi in akt DARS, ki se nanaša na uporabo službenih vozil. V drugi pogodbi o zaposlitvi s članom uprave in v pogodbi o zaposlitvi s predsednikom uprave je poleg tega še določeno, da vrednost avtomobila ne sme presegati osem milijonov²⁷ tolarjev oziroma deset milijonov tolarjev²⁸.

Pogodba o uporabi službenega avtomobila za službene in privatne namene je bila sklenjena s predsednikom uprave²⁹, namestnikom predsednika uprave³⁰ in članom uprave³¹. Davčna osnova se zmanjša za znesek mesečne uporabnine. Obračun bonitet za uporabo službenega vozila za privatne namene je bil v vseh pomembnih pogledih pravilen.

²⁶ Uradni list RS, št. 60/99.

²⁷ V skladu z drugo pogodbo o zaposlitvi s članom uprave.

²⁸ V skladu s pogodbo o zaposlitvi s predsednikom uprave.

²⁹ Št. 1459/2005 z dne 3. 11. 2005.

³⁰ Št. 679/2004 z dne 21. 10. 2003 in aneks št. 223/2004 z dne 19. 4. 2004.

³¹ Št. 99/2003 z dne 28. 1. 2003 in aneks št. 153/2004 z dne 31. 3. 2004.

2.1.3.4 Boniteta za plačilo cestnin

DARS je predsedniku uprave, namestniku predsednika uprave in članu uprave za leto 2005 plačala cestnino in obračunala boniteto za cestnino za privatne namene v skupnem znesku 337.220 tolarjev, in sicer predsedniku uprave 13.430 tolarjev, namestniku predsednika uprave 201.610 tolarjev in članu uprave 122.180 tolarjev.

Iz pogodb oziroma aneksov k pogodbam o uporabi službenih avtomobilov za službene in privatne namene s člani uprave je razvidno, da se DARS med drugim obvezuje plačati stroške tekočega vzdrževanja, nabave goriva in cestnine.

Uprava DARS je sprejela sklep³², da se uporabnikom ABC tablic oziroma DARS kartic, vezanih na uporabo službenih osebnih vozil za službene in zasebne namene, v skladu z davčnimi predpisi obračuna boniteta. Za službene vožnje, ki jih morajo zaposleni dokumentirati s pravilno izpolnjenim potnim nalogom in veljavnim potnim nalogom, se boniteta zmanjša. Obračun bonitet za plačilo cestnin je bil v vseh pomembnih pogledih pravilen.

2.1.3.5 Boniteta za ločeno življenje

DARS je članu uprave mesečno izplačevala nadomestilo za ločeno življenje, in sicer januarja in februarja 2005 v znesku 73.055 tolarjev, marca, maja, junija in novembra 2005 v znesku 58.000 tolarjev ter aprila in od julija do oktobra in decembra 2005 v znesku 80.000 tolarjev; skupaj torej 858.110 tolarjev. V višini izplačanega nadomestila za ločeno življenje je bila članu uprave obračunana boniteta.

V pogodbi o zaposlitvi s članom uprave je določeno, da opravlja delo pretežno na izpostavi v Ljubljani, glede na potrebe tudi izven izpostave ter na sedežu družbe v Celju. Član uprave zaradi službenih potreb ni razporejen ali napoten na delo izven kraja svoje stalne zaposlitve, s čimer ne izpolnjuje pogojev, da se mu nadomestilo za ločeno življenje ne bi vštevilo v davčno osnovo po 8. členu Uredbe o višini povračil stroškov v zvezi z delom in drugih dohodkov³³. DARS je pravilno opredelila, da predstavlja izplačilo nadomestila za ločeno življenje boniteto zaposlenemu.

DARS je oseba javnega prava³⁴, zato je pri določitvi nadomestila za ločeno življenje potrebno upoštevati Zakon o višini povračil stroškov v zvezi z delom in nekaterih drugih prejemkov³⁵ (v nadaljevanju: ZPSDP), ki v 9. členu določa, da se nadomestilo za ločeno življenje določi kot nadomestilo stroškov stanovanja in kot nadomestilo stroškov prehrane. V skladu z Ugotovitvenima sklepoma³⁶ je od januarja do vključno junija 2005 znašalo nadomestilo stroškov stanovanja 30.371 tolarjev in nadomestilo stroškov

³² 68. seja uprave DARS z dne 19. 4. 2005.

³³ Uradni list RS, št. 142/04, 7/05, 60/05.

³⁴ Ustanovila jo je Republika Slovenija na podlagi ZDARS. Republika Slovenija je njen edini delničar. DARS opravlja naloge po javnem pooblastilu, prav tako pa izvaja gospodarsko javno službo. Financirana je med drugim tudi iz proračuna Republike Slovenije.

³⁵ Uradni list RS, št. 87/97, 9/98, 48/01.

³⁶ Uradni list RS, št. 81/04, 61/05.

prehrane 37.120 tolarjev ter od julija do decembra 2005 nadomestilo stroškov stanovanja 30.978 tolarjev in nadomestilo stroškov prehrane 37.862 tolarjev.

DARS je članu uprave v letu 2005 izplačala previsok znesek nadomestila za ločeno življenje v znesku 40.124 tolarjev.

2.1.4 Povračila stroškov v zvezi z delom

V pogodbah o zaposlitvi s člani uprave je določeno, da so upravičeni do povračila stroškov v zvezi z delom v vseh primerih in ob pogojih, določenih s predpisi, in dogovorjenimi s to pogodbo in s splošno kolektivno pogodbo za gospodarstvo. Članom uprave so bili povrnjeni stroški v zvezi z delom v znesku 2.881.397 tolarjev.

DARS je članom uprave izplačala regres za prehrano v januarju in februarju 2005 v dnevnem znesku 738 tolarjev in od marca do konca leta 2005 v dnevnem znesku 1.200 tolarjev za dneve prisotnosti na delu.

DARS je oseba javnega prava in bi morala v skladu s 7. in 11. členom ZPSDP in objavljenim količnikom rasti cen prehrabnih izdelkov³⁷ povrniti regres za prehrano med delom v znesku 717 tolarjev na dan za dneve prisotnosti na delu. Članom uprave je DARS v letu 2005 izplačala pevelik regres za prehrano v skupnem znesku 255.423 tolarjev, in sicer predsedniku uprave 18.354 tolarjev, namestniku predsednika uprave 75.117 tolarjev, delavskemu direktorju 87.695 tolarjev in članu uprave 74.256 tolarjev.

2.1.5 Regres za letni dopust

Članom uprave je bil izplačan regres za letni dopust v skupnem znesku 573.000 tolarjev³⁸. Izplačani regres za letni dopust ni presegel 70 odstotkov povprečne plače predpreteklega meseca zaposlenih v Republiki Sloveniji³⁹. Izplačilo regresa za letni dopust je bilo v vseh pomembnih pogledih pravilno.

³⁷ Uradni list RS, št. 3/05, 69/05.

³⁸ Aprila in avgusta 2005.

³⁹ Povprečna mesečna bruto plača v Republiki Sloveniji je junija 2005 znašala 272.201 tolarjev.

3. MNENJE

Revidirali smo pravilnost določanja, obračunavanja in izplačevanja plač, drugih prejemkov, bonitet, povračil stroškov v zvezi z delom in regresa za letni dopust članov uprave Družbe za avtoceste v Republiki Sloveniji, d. d., Celje v letu 2005. Za pravilnost določanja, obračunavanja in izplačevanja plač, drugih prejemkov, bonitet, povračil stroškov dela in regresa za letni dopust članov uprave DARS sta odgovorna nadzorni svet in predsednik uprave DARS, vsak v okviru svojih pristojnosti. Naša naloga je izreči mnenje o pravilnosti določanja, obračunavanja in izplačevanja plač, drugih prejemkov, bonitet, povračil stroškov dela in regresa za letni dopust članov uprave DARS za leto 2005.

Revidiranje smo izvedli v skladu z mednarodnimi revizijskimi standardi, ki jih določa Napotilo za izvajanje revizij⁴⁰. Revizijo smo načrtovali in izvedli tako, da smo pridobili ustrezne in zadostne dokaze za izrek mnenja.

DARS je v letu 2005 ravnala v neskladju s predpisi in pogodbami o zaposlitvi, ker:

- je članom uprave obračunala božičnico v znesku 221.667 tolarjev, kljub temu da v pogodbah oziroma aneksih k pogodbam o zaposlitvi ni opredeljene pravice do navedenega izplačila (točka 2.1.2.3.2);
- je članu uprave izplačala nadomestilo za ločeno življenje v previsokem znesku 40.124 tolarjev glede na določbe 9. člen ZPSDP in Ugotovitvenima sklepoma (točka 2.1.3.5);
- je članom uprave izplačala regres za prehrano v previsokem znesku 255.423 tolarjev glede na določbe 7. in 11. člena ZPSDP in objavljenim količnikom rasti cen prehrabnih izdelkov (točka 2.1.4).

Razen navedenih nepravilnosti je po našem mnenju DARS v letu 2005 pri določanju, obračunavanju in izplačevanju plač, bonitet, povračil stroškov v zvezi z delom in regresa za letni dopust članom uprave ravnala v skladu s predpisi (*mnenje s pridržkom*).

⁴⁰ Uradni list RS, št. 41/01.

4. ZAHTEVA ZA PREDLOŽITEV ODZIVNEGA POROČILA

DARS mora v roku 90 dni po prejemu revizijskega poročila predložiti računskemu sodišču odzivno poročilo.

Odzivno poročilo mora vsebovati:

1. navedbo revizije, na katero se nanaša,
2. kratek opis nepravilnosti v poslovanju, ki so bile razkrite z revizijo, in
3. izkaz popravljalnih ukrepov.

DARS mora v odzivnem poročilu predložiti dokazilo, da:

- je delavski direktor vrnil DARS v neskladju s pogodbo o zaposlitvi izplačano božičnico (točka 2.1.2.3.2);
- je član uprave vrnil DARS preveč izplačano nadomestilo za ločeno življenje (točka 2.1.3.5);
- so člani uprave vrnil DARS preveč izplačan regres za prehrano (točka 2.1.4).

DARS je med revizijskim postopkom že izvedla nekatere ustrezne popravljalne ukrepe (tretji odstavek 29. člena ZRacS-1), in sicer so nekateri člani uprave vrnil v neskladju s pogodbo o zaposlitvi izplačano plačo za poslovno uspešnost v obliki božičnice v skupnem znesku 151.667 tolarjev (točka 2.1.2.3.2).

Po drugem odstavku 29. člena ZRacS-1 je odzivno poročilo uradna listina, ki jo potrdi odgovorna oseba uporabnika javnih sredstev s svojim podpisom in pečatom.

Računsko sodišče bo ocenilo verodostojnost odzivnega poročila, to je resničnost navedb o popravljalnih ukrepih, in po potrebi opravilo revizijo odzivnega poročila na podlagi četrtega odstavka 29. člena ZRacS-1. Prav tako bo ocenilo zadovoljivost sprejetih popravljalnih ukrepov.

Če odzivno poročilo ne bo predloženo v roku, določenem v tem revizijskem poročilu, stori odgovorna oseba uporabnika javnih sredstev prekršek po tretjem odstavku 38. člena ZRacS-1. Če uporabnik javnih sredstev, ki bi moral predložiti odzivno poročilo, niti v roku 15 dni po izteku roka za predložitev odzivnega poročila računskemu sodišču ne predloži odzivnega poročila, se šteje, da uporabnik javnih sredstev krši obveznost dobrega poslovanja⁴¹. Prav tako opozarjamo, da se neresnične navedbe v odzivnem poročilu obravnavajo kot neresnične navedbe v uradni listini (drugi odstavek 29. člena ZRacS-1).

⁴¹ 3. točka prvega odstavka 37. člena Poslovnika Računskega sodišča Republike Slovenije, Uradni list RS, št. 91/01.

Če bo računsko sodišče v porevizijskem postopku ugotovilo, da DARS krši obveznost dobrega poslovanja, bo ravnalo v skladu s sedmim do štirinajstim odstavkom 29. člena ZRacS-1.

Pravni pouk

Tega poročila na podlagi tretjega odstavka 1. člena ZRacS-1 ni dopustno izpodbijati pred sodišči ali drugimi državnimi organi.

Igor Šoltes,
generalni državni revizor

Poslano:

1. DARS, d. d., Celje, priporočeno s povratnico;
2. Janezu Božiču, priporočeno;
3. Jožefu Zimšku, priporočeno;
4. Državnemu zboru Republike Slovenije, priporočeno;
5. arhivu, tu.

RAČUNSKO SODIŠČE REPUBLIKE SLOVENIJE • THE COURT OF AUDIT OF THE REPUBLIC OF SLOVENIA

Slovenska cesta 50, 1000 Ljubljana, Slovenija • tel.: +386 (0) 1 478 5800 • fax: + 386 (0) 1 478 5891
sloaud@rs-rs.si • www.rs-rs.si

Enota Maribor / Maribor Office

Ulica heroja Bračiča 6, 2000 Maribor, Slovenija • tel.: +386 (0) 2 250 5880 • fax: +386 (0) 2 250 5896